

BELOKRANJEC

Izhaja 1. in 15. vsakega mesca. — Naročnina za celo leto znaša K 1.50.

Glasilo belokranjskih kmetov.

Geslo: Na delo za staro pravdo.

Vse pošiljatve prosimo na naslov „Belokranjec“ Gradac, Bela Krajina.

I. letnik.

Ljubljana, dne 1. kimavca 1908.

Štev. 12.

Uredništva vseh slovenskih in hrvaških listov prosimo, naj nam jih pošiljajo v zameno, ker jih bomo porabili za otvoritev javne čitalnice v Gradacu.

V zameno dobivamo dosedaj:

Belgrad: 1. Slovenski Jug (srbski).
Budapešta: 2. Slovenský Týždenník (slovaški).
Celje: 3. Domovina.
4. Narodni List.
5. Zadruga.
Celovec: 6. Korošec.
7. Mir.
Chicago: 8. Proletarec.
Gorica: 9. Gorica.
10. Primorec.
Joliet Ill.: 11. Amerik. Slovenec.
Kamnik: 12. Naš List.
13. Slov. Gospodinja.
Karlovac: 14. Narodni Glas (hrvaški).
Kranj: 15. Gorenjec.
Krakov: 16. Świat slowiański (poljski).
Ljubljana: 17. Dom. Ognjišče.
18. Kmetovalec.
19. Naprej.
20. Naša Bodočnost.

Ljubljana: 21. Notranjec.
22. Rdeči Prapor.
23. Perotninar.
24. Slov. Branik.
25. Svoboda.
26. Učit. Tovariš.
27. Zvonček.
Maribor: 28. Gospodarske Novice.
29. Slov. Gospodar.
Praga: 30. Den (češki).
31. Melišuv Rozhled (češki).
32. Národní Listy (češki).
33. Svobodna Misel.
34. Venkov (češki).
35. Vystavní krejc. denník (češki).
Tur. Sv. Mart.: 36. Národne Noviny (slovaški).

V čitalnici bodo izloženi vsi časopisi, kar jih dobimo v zameno.

Uredništvo.

Slovenskim starišem!

Najgrši greh, da zločin store stariši, ako pošljejo svoje otroke v tujo

šolo, v šolo, kjer ni učni jezik naš mili jezik slovenski.

Slovenske otroke v slovenske šole!

V tuji (nemški) šoli se izgubi slovensko dete popolnoma, otopi duševno, нравno in narodno! Ne nauči se ničesar: niti tujega, niti materinega jezika; za življenje potrebnega ne pridobi ničesar, ali celo ne razume, kaj da razlaga učitelj. Prava vzgoja in izobrazba je mogoča le na podlagi materinega jezika!

Slovensko dete spada v slovensko šolo!

Kdor bi otroku zadal rano na roki ali nogi, bi bil zločinec. Toda še veliko večji je greh, ako dajo zaslepljeni stariši svoje otroke mučiti in trpinčiti v šolo, katere učni jezik je nemški in

Podlistek.

Kratkočasno, toda za ljudi drago.

Slovečemu igrokazcu Ludoviku Devrient-u (izgovori Devrien) se je pripetila sledeča dogodka:

Nekega jutra, ko je Devrient obedoval v neki krčmi, zagleda skozi okno kako na leseni zgradbi sosedne hiše sloni neki zidar, kateri je ravno segel počasi v žep in potegnil iz njega tobačnico.

Vse to se je zgodilo tako počasi in s tako flegmatiko, da razsrdi Devrienta, da obrnivši se k svojim znancem reče: „Stavim, da jaz izpijem steklenico šampanjca prej, ko ta zidar tobačnico, ki jo ima že v roki, zopet vtakne v žep.“

Stava je takoj sprejeta, zamašek počí, in Devrient spije prvi kozarec. Navzoči gledajo sedaj na zidarja, sedaj na pivca in opazujejo vsako kretnjo.

Ravno udari zidar z dvema prstoma na tobačnico, Devrient povezne drugi kozarec

— tretja čaša je prazna — počasi seže zidar s palcem in kazalcem v tobak — Devrient je komaj s polovico steklenice gotov.

„Izgubljeno — izgubljeno!“ zavpijejo zmagovalno navzoči; ali brez vspeha, ker zidar obdrži tobačnico zamišljeno v roki, gleda s svojo flegmatiko krog sebe in zdéha.

Usoda hoče, da ravno sedaj stopi eden njegovih tovarišev k njemu in zidar ponudi tudi temu tobačnico, kateri ravno tako leno seže v tobak, postoji pri tovarišu in klepeta s tobakom med prsti počasi naprej.

„Gotov!“ — zavpije Devrient, in v istini je dobil stavo, ker ravno sedaj vtakne zidar svojo tobačnico zopet v žep.

Naravno, ker človeštvo je v svojo veliko škodo že od nekdaj mnogo urnejše pri popivanju, kot pri delu za telesno in duševno srečo.

V. M.

Slovenci, ne dajmo zemlje iz rok!

Izvrstno misel je imel nekoč stari gospod nadučitelj. Ni mu bilo namreč že davno všeč,

da komaj je kdo prišel v gostilno, je pa že iskal kvarte, tako, da je bilo pri vseh mizah slišati samo kvartopirske pregovore ali pa prepir. Izjema je bila „gosposka miza“, kjer so se redno shajali ob sobotah ter posedeli tam do desetih: gospod nadučitelj, župnik, oskrbnik, gozdar, kmeta župan Vrtin in svetovalec Košan. Včasih je prisedel še kak drug starejši sosed, ali tudi mizar Žunič, član občinskega odbora in dosti premožen mož, ki je bil naročen na razne časopise, bil priden in zaveden, napreden mož, da se je znal pogovoriti tudi z gospodom nadučiteljem in gospodom župnikom. Klicali so ga tudi na zaupne shode naprednjakov v mestu. Ostali sosedje so neradi prisedli, čeprav jih je gospod nadučitelj večkrat vabil.

Tudi na „gosposko“ mizo so prišle včasih kvarte, — gospod župnik je rad zaigral tarok ali mavšel — vendar se jih je vedno par okrog gospoda nadučitelja pomenkovalo o časovnih dogodkih.

Gospod nadučitelj je sklenil že pred več leti, da tudi druge mize pripravi do tega

Ali ste že poslali naročnino
K 1-50 za celo leto
 na naslov
Belokranjec, Gradac
 Bela Krajina?

Poslajte takoj, če še niste. To malenkost lahko utrpi vsak. Priporočajte naš list tudi svojim znancem.

ne v šolo, katere učni jezik je slovenski. Težje se pregreši nad svojimi otroci, težje se zagreši nad svojim narodom, kdor še vedno pušča v nemar pravice svojega materinega jezika.

Slovenska deca spada v slovensko šolo!

Zato zvršuj vsak svojo ljudsko in narodno dolžnost, poučuj z vsemi sredstvi usmiljenja vredne, zaslepljene stariše, ki bi hoteli pri novem vpisovanju zopet privedi nevedno in slabotno deco v drugo šolo, kakor v slovensko, ki bi zopet hoteli dati mučiti in uničevati svojo deco na duhu in telesu.

Slovenski otrok spada v slovensko šolo in nikamor drugam.

E. K.

Prva veselica Ciril in Metodove podružnice v Metliki.

Dan 16. t. m. je za Metliko in Belo Krajino sploh v toliko pomemben, ker se je na ta dan po preteku dolgih let slavila tukaj prva Ciril-Metodova veselica, ker so na ta dan Metličani zopet enkrat pokazali dejanski svojo požrtvovalnost in radodarnost, kadar se gre za korist in prospeh naše šolske družbe. — Slavila se je veselica

vzlic vremenskim zaprekam, slavila se je bogato in sijajno na čast prirediteljem in v zabavo udeležencem.

Dasi se je morala veselica vsled ne-prestanega dežja odgoditi na nedeljo, dne 16. t. m. — prvotno je bila določena na soboto — to dejstvo vendar ni motilo obče veselosti in tudi ni oviralo izvrstnega predavanja posameznih točk. — Odpadla je sicer vrtna veselica, zato pa se je vršila slavnost v notranjih prostorih gostilne „pri Solncu“ nemoteno in v polnem obsegu.

Naše cenjene dame, ki so pridno in vstrajno vodile vse priprave, so uredile vso slavnost tako izvrstno, da ni nastala niti enkrat vrzel, ki bi kazila splošni utis veselice, da se je vrstilo vse kakor po niti gladko in brez nedostatkov. — Začetek je bil ob 4. Prva točka programa je bil uvodni govor. Predavatelj nam je v kratkih besedah obrazložil glavne cilje naše šolske družbe, nas vzpodbujal k rodoljubnemu delovanju ter hvalil zavedne metliške žene in dekleta, ki so vsled svoje vstrajne delavnosti na narodnem polju lahko vzgled drugim Slovenkam. — Nato se je pelo več dvospevov za sopran in alt s spremljevanjem klavirja. Ženski kvartet (gdč. Fanika in Žanika Wachta ter gdč. Mimica in Linica Rajmer) je izvajal posamezne točke nad vse precizno in nežno; prekrasne skladbe, ki so jih predavale gospodične, so jim dale dovolj prilike, pokazati milino in obsežnost svojih glasov. Kot solistka se je nadalje odlikovala gdč. Fanika Wachta; v dveh solo-spevih („Oj rožmarin“, „Poslednja noč“) je gospica dokazala sijajno, da s svojim glasom lahko fino izraža vesela in turobna čustva človeške duše. — Nato je sledil komični prizor (g. učitelj Morela in gdč. Fani Wachta). Gosp. Morela je mojstrski pogodil moža-strahopetneža, ki mu je vsaka najmanjša kretnja stroge žene povelje; vse njegove geste so spadale k stvari in njegovo petje je pokazalo dovršenega komika. Tudi gdč. Fanika Wachta je igrala ženo-emancipiranko zelo dobro; s svojim sigurnim

nastopom in ljubkim glasom je žela burne aplavze.

Predstavljal se je tudi veseloigra „Brat Sokol“. Glavna vloga ljubimca je bila v rokah g. Morele; rešil je svojo nalogo docela častno; bil je melanholičen, kadar je bilo treba, in vesel, kadar je to zahtevala vloga. Gdč. Ganglova je bila kot Milka pristrčna; iz svoje male vloge je ona umela napraviti veliko. Stud. iur. Milan Makar je takorekoč rojen za Koruzo; glasna priznanja in aplavzi so mu bili zaslužena nagrada za njegovo res izvrstno igro. — Naša dična predsednica, ga. dr. Weiblova je igrala Nančo popolnoma dovršeno; videlo se je jasno na njeni igri, da se je poglobila v svojo vlogo in temeljito preštudirala nastope.

Tudi Ričet (g. Robert Salloker), nadalje Žlindra (g. Rajmer) ter Coliček (g. Dano Makar) so prispevali po svojik močeh k uspehu igre.

Ko je bil izčrpan program, se je začela prosta zabava. Častite metliške gospodične so prodajale razglednice za šaljivo pošto in kmalu se je mladina zapletla v živahno korespondenco. Začeli so frčati pestrobojni koriandoli po zraku in nevarne kače so ovijale plesoče pare. Vsem je sijala radost z obličja, obče veselje se je polotilo vsakogar. Slavni metliški godbeni klub je sviral izbrane in med veselim kramljanjem se je vrtela mladež po taktu godbe. Gosp. kapelnik je svoje igralce izvežbal do visoke stopinje popolnosti; ako bi mu ne nedostajalo nekterih prepotrebni inštrumentov, bi njegov orkester pač ne zaostajal za nobenim mestnim. Pozno v jutro so se v neprisiljeni zabavi razveseljevali vrli Metličani ter se konečno že ob jutranji zarji razšli s tiho zadovoljnostjo nad tako krasno uspelo slavnostjo v srcu.

Čisti prebitek veselice znaša 437 K; to je naravnost ogromna svota za naše razmere in Metličani lahko s ponosom zro na ta gmotni uspeh prireditve. Ljubljanska centrala je podružnici čestitala na tem trionfu, in to po pravici.

da se ne bo kvartalo. Zato je v nedeljo popoldne redno nosil časopise s podobami, razne liste, podobe, mape, spregovoril za uvod nekaj besedij ter začel razgovor. Tako je delal že več let.

Bilo je nekega leta za časa krutega boja med Buri in Angleži in ker je imel njih boj za svobodo mnogo skupnega z našim narodnim bojem, je bilo razumljivo samo po sebi zanimanje našega naroda za ta boj.

Na zemljevidu so pridno sledili to vojsko, iz roke v roko je šel časopis s podobami te vojske. Na kvarte so pozabili in govorili o teh bojih in o tem, kako skončajo.

Buri so se vdali, so izgubili!

Gospod nadučitelj je bil tedaj zelo žalosten, ko je prinesel v svojo gostilno poročilo o tem in zadnji časopis, kjer so bili pogoji te grozne kapitulacije... Dejal je: „Dragi sosedje! Grozni boj, ki ga je bojeval kmečki burski narod proti napadajočim osvovjevalcem, je končan! Buri so se vdali, in vsi vodje so že vjeti in na potu na Angleško...

Potem je prebral gospod nadučitelj po-

ročilo o tem, o krutih pogojih, ki jih je narekoval zmagalec in veselje nad zmago na Angleškem...

Sosed Žunič: „Vrag jih dal! Tako obupen boj — saj traja to že skoro tri leta — toliko navdušenih sinov jim je popadalo, a vse to zastonj! To že ni nikaka pravica. To bi jim moral na pomoč ruski car ali pa naš cesar!...“

— „A, gospod nadučitelj, prosim Vas, kako pa to pride, da so bili potolčeni?“ je vprašal sosed Votipka od sosedne mize, pustivši kvartanje.

Nadučitelj: „Vzrokov je mnogo, toda po moji sodbi je največji vzrok denarna stran. Vsaj veste, vojska velja mnogo denarja. Buri pa sedaj že dve leti niso mogli ničesar pridelati na polju, trgovina je stala, na stotine vasi je pogorelo, veleobrti imajo v rokah sploh prav malo. Angleži zopet imajo vse, ker imajo kapital, tako, da je stalo tu revno, izstradano, obubožano ljudstvo, proti njemu pa sicer najeta, toda dobro plačana, dobro s krmo in streljivom preskrbljena angleška

vojska. Saj je Anglija najbogatejša država na svetu, in ravno poželjivost po novih zakladih jih je peljala v Južno Afriko.“

Župnik: „Prav pravi gospod nadučitelj. Angleže vleče mamon v tuje dežele. Ogromne zaklade imajo nakupičene doma in v Londonu zlasti, uboge naselbine po drugih delih sveta in njih narodi pa trpe bedo in glad. Angleški narod se mi zdi podoben skopuhu. Neprenehoma se žene po denarju, če drugače ne gre, čez mrtva telesa nasprotnikov in tekmecev. Skopuh ni nikdar srečen. Vedno umira od strahu in zavisti, življenje je zanj trpljenje, čeprav sedi na zakladih.“

Župan: „Ali vendar denar vlada svet! Celo življenje ni nič drugega, kot boj za denar. Kdor ima tega, se mu ni treba boriti. Kdor ga nima in se ne zna boriti, pogine od gladu. Dobro je torej, da imajo Angleži denar...“

Nadučitelj: „Da — vsakdo mora delati in hraniti, da si preskrbi toliko denarja da, je neodvisen in preskrbljen za starost! Toda to je razlika, gospod župan! Denar ni

Ciril in Metodova veselica v Črnomlju.

Vrle gospodične črnomaljske so sklenile prirediti že dne 16. avgusta veselico na Gričku v prid naše prepotrebne šolske družbe. Neusmiljeno vreme pa jih je prisililo, da so odložili to veselico na 23. avgusta. Kakor čebele so marljivo pripravljale, znašaleskupaj, odrejale in prirejale vse potrebno. Dne 23. avgusta so zaplapolale ponosne slovenske trobojnice po mestu in na glas oznanjale narodnim sovražnikom na Mavrlenu in doma v Črnomlju, da je Črnomelj še slovensko mesto in hoče tako ostati.

Ob dveh popoldne so začeli hoditi ljudje na Griček in kmalu se je začelo veselo življenje. Slavnost in gmotni uspeh je zelo dvignil prihod čilega in krepkega Sokola Belokranjskega, ki je prikorakal točno ob treh popoldne pod vodstvom staroste gosp. Makarja. Pozdravila ga je gospodična Netka Jeršinovičeva s toplimi besedami, gospodične pa so hitele pripenjati hrabrim bojevnikom za slovensko narodnost šopke na prsi. Nato jih pozdravi v imenu čitalnice njen tajnik g. Gustav Blažon v jedrnatih besedah, potem pa g. dr. Malerič kot načelnik moške podružnice Ciril in Metodove in v imenu narodnega zavednega meščanstva. Nato je z godbo na čelu odkorakal Sokol v spremstvu mnogobrojne množice v mesto in po odhodu po mestu na Griček, kjer je tako v izvrstno izvedenih prostih vajah, kakor tudi na orodju pokazal, da ni Sokol le na papirju, marveč da goji pravo sokolsko telovadbo. Navdušena pohvala in ploskanje celo takih ljudi, ki niso prijatelji Sokola, ga je nagradila za nepričakovano krasno telovadbo.

Po telovadbi se je začelo Ciril in Metodovo življenje. Cvet črnomaljskih gospodičen je marljivo ponujal številke za dobitke, razglednice in narodni kolek. V dobri uri je bilo vse razprodano, to je bilo pa tudi dobro, kajti ko so začeli deliti dobitke, se je vtil obilen blagoslov z neba na nas. Odhiteli

smo v obe narodni gostilni, k Neži in gosp. Škubicu, mesarju, ne pa županu, kjer se je razvila krasna zabava in je šaljiva pošta imela še dovolj opravila. Ob pozni uri ponoči smo se poslovili od čilega Sokola, ki je razpel ponosna krila in odletel v Metliko nazaj.

Dasi je bil dež in so nasprotniki — domači in priseljeni — skušali delati ovire in dasi vreme ni bilo bogvedi kako ugodno, je vseh vendar popolen. Prodalo se je do pičice vse in bo znašal čisti dobiček okoli 176 K, če ne še več.

Da je slavnost, prirejena izključno od čistokrvnih slovenskih deklet in le z domačimi močmi, tako izvrstno uspela, se je zahvaliti darovalcem krasnih dobitkov in denarnih prispevkov, osobito pa kakor mravlje pridnim gospodičnam prirediteljicam in posebno njih razumnemu vodstvu ter čilemu Sokolu, ki se ni strašil dolgega pota in slabega vremena, samo da je povzdignil narodno slavlje.

Prijateljem ljudske izobrazbe.

V petek, dne 14. t. m. se je vršil v Novem mestu ustanovni občni zbor „Dolenjske podružnice Prosvete“, pri katerem je bil izvoljen sledeči odbor:

Načelnik: cand. iur. Ernest Kobè.

Tajnik: cand. med. Rado Schober.

Blagajnik: stud. iur. Otmar Skalè.

Namestnika: cand. ing. Vek. Hrovat.

stud. ing. Matko Miklič.

Ustanovila se je torej podružnica akad. fer. društva „Prosvete“, ki je znana po svojem uspešnem delovanju že po celem Slovenskem. Kaj je namen tega društva, povedo pravila, ki pravijo: „Biti ob počitnicah duševno središče slov. dijaštva, usposabljanje ga za narodno in sicer predvsem za poljudno delo. Z izobrazbo jačiti Slovence duševno in gospodarsko, krepiti njihovo narodno samozavest.“ Zares idealen namen! Toda, čeravno je majhno ozemlje, na katerem bivamo, vendar je še preveliko,

da bi „Prosveta“ mogla sama izvrševati svoj namen; bilo je treba podružnic.

Začelo se je živahno gibanje in tako smo prišli tudi na Dolenjskem do podružnice „Prosvete“. Kako živo je bilo treba take podružnice nam Dolenjcem, je pokazala udeležba na ustanovnem občnem zboru. Ne samo dijaštvo se je odzvalo, tudi narodno občinstvo je pokazalo, da ve ceniti delo na polju ljudske izobrazbe. Prišli so zastopniki vseh narodnih društev novomeških in navdušeno pozdravili ustanovitev nove podružnice „Prosvete“. Razvila se je živahna debata o skupnem delu „Prosvete“ z drugimi narodnimi društvi, zlasti s podružnicami „Dr. sv. C. in M.“. Poudarjalo se je, kako zelo je bila potrebna podružnica „Prosvete“ zlasti za Dolenjsko z ozirom na žalostne narodne razmere na kočevsko-belokranjski meji.

Kakor gobe rastejo nemške šole „Schulvereine“, zastrupljajo nam slovensko dečo in odtujujejo za vedno materinemu jeziku. Zato nam je krvavo treba podrobnega dela na meji, da preprečimo ponemčevanje slovenskih otrok, da zabranimo prodiranje na našo zemljo Nemcem (Kočevarjem). Na tem polju bo lahko mnogo storila nova podružnica „Prosvete“, katere prvi namen je krepiti narodno zavest in stem jačiti Slovence na meji. Da je v tem oziru treba mnogo storiti v Beli Krajini, nočemo posebej poudarjati, saj je vsakemu znano, kako prodirajo Nemci (Kočevarji) proti Črnomlju. To prodiranje se mora enkrat za vselej vstaviti! Do tu, naprej pa ne več!

Zdaj se gradi belokranjska železnica; prišli bodo in delali se bodo prijazne; ne daj se jim vjeti slovenska Bela Krajina! Ponujali vam bodo zlata, toda to zlato se bo v najkrajšem času spremenilo v železno gorjačo, s katero vas bodo gnali v pogubo. Tako se godi povsod in se je godilo; to dokazuje zgodovina. Poglejte na Gorenjsko, kako so postali prevzetni oni, ki so bili predčasom še ponižni kot ovce.

Občinski zastopi, slovenski denarni zavodi, rodoljubi, spomnite se s kako podporo

namen!! Če ima kdo denar, pa ga ne porabi za svoj, svojih milih in svojega bližnjega blagor, to ni samo greh, temveč zločin! Denar je sredstvo, s katerim dosežemo blagor, mir in zadovoljnost svoje družine in svojega bližnjega. Kdor to doseže, edino tisti je srečen. Ta razlika je važna: Ne smemo si želeči denarja, da bi imeli mnogo denarja (čeprav pri tem napravimo nesrečne svoje rojake, ne dabi napravili srečne sebe in svojo družino), temveč denar hočemo imeti zato, da bi zagotovili sebi in svojcem neodvisnost, in če bi jih imeli več, da bi delovali z njih pomočjo na srečo bližnjega in celega naroda!!“

Sosed Žunič: „Ali se spominjate, gospod nadučitelj, kako smo se sestali tu pred 8 leti po gasilski veselici? Takrat sem se ravno oženil. Priženil sem nekaj stotakov, in posel je šel dobro. Toda vse sem zabil. Ne tajim tega. Vsaj veste, da sem bil povsod in po nepotrebnem razmetoval, kvartal, kadil viržinke...

Vidite, gospod nadučitelj, jaz se zato ne sramujem in priznavam to javno. Komaj eno leto sem bil oženjen, in že sem imel pasje življenje. Doma je moja Katrca zdihovala, jokal, delo je dostikrat stalo, nisem je mogel pravočasno izgotavljati, ljudje so šli drugam, jaz sem pa zapravljaj... Kot bilo to danes, tako dobro se spominjam, čeprav nisem bil trezen. Ostali smo tamle z Nandetom in Tonetom Mikovim, ki je lani umrl; bilo je že v nedeljo popoldne, a mi smo bili tu še vedno do večera. Prišli ste Vi, gospod nadučitelj. Jaz sem Vam šel takoj napit. Imel sem Vas vedno rad!! In veste, kaj ste mi rekli?“

Nadučitelj: „Tega se že več ne spominjam, Žunič, ali nič ni hudega, ker to nimam v navadi!“

Sosed Vaniček: „Ah, ne, nič hudega! Pit niste hoteli. Pogledali ste name, da mi je bilo kar mraz, in rekli: „Hvala. Ne pijem iz zapravljivega kozarca. Čudim se Vam, gospod Vaniček, da ste tu! Vaša žena Vas vendar že čaka! In menda že ležat je šla! Vi pa tu zapravljate premoženje, ki ni Vaše.

Ne pozabite, da imate dolžnosti napram sebi in drugim! Sramota, če več porabite, kot zaslužite! Vi bi lahko več zaslužili in več hranili, ter bi mogli v naši občini kdaj kaj pomeniti. Vsaj niste zaprte glave!!“ — Na to ste čitali naprej časnik in nič več ne govorili.

Nadučitelj: „Da, se že spominjam! Tistega večera se je rodil Vaš Janezek, ki sem mu za botra“ odgovori gospod nadučitelj, dočim so vsi v sobi poslušali.

Žunič: „Zelo me je bilo tedaj sram in jezen sem bil! Takrat že nisem mogel več plačati — kaj ne, natakari? Že nisem več imel; pili smo in dajali godcem in kdor je prišel. — Toda takoj nato sem odšel domov! Moram reči javno: teh par Vaših besedij, gospod nadučitelj odkritosrčnih in pristrčnih me je dirnilo in poboljšalo. Če bi bil samo še eno leto tako naprej živel, bi bil prišel na boben, in danes bi bil berač. To tako gotovo, kot da je 1 in 1 = 2. Ali ste me videli od tedaj kdaj pijanega ali da bi kvartal? Nikdar in nikjer!!“

(Dalje prih.)

nove podružnice „Prosvete“, saj se bo vse bogato obrestovalo. Pošljite knjig, da bomo lahko začeli sistematično ustanavljati ljudske knjižnice zlasti v narodno eksponiranih krajih.

Knjige in denarne podpore blagovolite pošiljati na naslov: Jur. Otmar Skalè, t. č. blagajnik „Dolenjske podružnice Prosvete“ v Novem mestu.

Iz Bele Krajine.

Domoljub v svoji številki od dne 27. pr. m. vprašuje, zakaj poštno ravnateljstvo ni poznalo usmiljenja v zadevi gradaške pošte. Obrne naj se g. korektor v tej stvari kar na g. Šukljeta, naj mu pove, kaj je delal „težko bolni“ gojenec brionskih otokov dne 17. svečana t. l. pri nekem ravnateljstvu v Trstu. — Dobroto srca črnomalj. župnika za mestno hranilnico mu pa lahko mi pojasnimo: župnik Perharc se je zato vsilil v odbor, ker je mislil s Kočevarji vred v nji gospodariti. Za okolico pa ustanovi posojilnico šele sedaj, ko vidi, da v mestni ne more gospodariti, to se pravi, kmet bo župniku šele sedaj dober, ko ga v mestu niso marali; če bi ga bili hoteli v mestni, bi bilo pa vse dobro. K-a-a-a-j — ne, gospod korektor izpod Kučera?

Kmetijski pouk v Črnomlju in Metliki. Dne 15. avgusta je bil v Črnomlju, dne 16. avgusta pa v Metliki pouk o samopomoči proti pomanjkanju krme in o vinski trgatvi in porabi sadja. O prvi točki je govoril ravnatelj Rohrman iz Grma, ki je opozarjal pred vsem na veliko škodo, katero je prizadela letošnja suša belokranjski živinoreji in na to, da je glavno pomoč pri tej katastrofi iskati v samopomoči, ker bo vsa vnanja pomoč kakor se kaže premalenkostna. Priporočal je najskrbnejšo porabo raznih krmil in slame kakor tudi raznih drugih tvarin (trtnega mladja, tropin, posušenega zelenega listja), ki se dajo porabiti za krmo. Svetoval je dalje največjo važnost pri pokladanju krme, v kar je treba, da se krma reže, primerno pripravljata in meša, soli in zboljšuje z močnimi krmili, da se primerno razdeli za celo zimo in vsak dan v določenih množinah živini poklada. Lažje se varčuje s krmo, ako se dvakrat na dan poklada namesto po trikrat; zjutranje krmljenje bodi glavno krmljenje. Jesenska paša se ima kar najdalje izkoristiti, dočim je za zgodnjo spomladno krmo že sedaj skrbeti z gnojenjem sadnih vrtov z gnojnico in s setvijo zelene rži. Priporočal je dalje nakup močnih krmil zaradi potrebnega in obilnejšega pokladanja razne slame. Prodajo živine je omenjal nazadnje, ker je vsaka prisilna prodaja v veliko škodo gospodarstvu in ker živina nima sedaj nobene cene. Z odprodajo živine nastane pomanjkanje gnoja in si bodo morali gospodarji pomagati tudi z nakupom umetnih gnojil, ako bodo hoteli obdržati njive in travnike pri zadostni rodovitosti. O drugi točki je govoril adjunkt Zdolšek iz Grma, ki je opozarjal na ugodno letošnjo vinsko letino in priporočal, da se vinogradniki pripravijo potrebno vinsko posodo in da se lotijo o pravem času trgatve.

Povedal je, kako je nove in slabe sode pripraviti in oviniti in kedar je najugodnejši čas za trgatve. Priporočal je tudi napravo belega vina z 48 urnim kipenjem na tropinah in s kipenjem brez tropin, ako jim je do tega, da začno prodajati svoja vina v vnanje kraje. Pri porabi sadja je priporočal sušenje sliv v dobrih sušilnicah, kakor se rabijo v sedanjem času in v katerih ne pride sadje v nobeno dotiko z dimom. Glede namiznega sadja pa je svetoval, da se sadje skrbno obere in dobro spravi za prodajo v zimskem času, ko ima vedno najboljšo ceno.

Slive ali češnje so letos po celi Beli Krajini jako dobro obrodile, res, da so zavoljo suše in ker je drevje jako polno, drobne. Belokranjci! Ne pokuhajte vendar vseh sliv v slivovko, ki tako lahko po grlu steče in v malo večji meri izpita vašemu zdravju mnogo škode napravi. Posušite raje kolikor mogoče veliko tega božjega daru, saj sami znate, kako radi imajo suhe slive, kuhane ali surove, vaši otroci, pa tudi odrasčeni se jih ne branijo. Taka jed je zdrava in si prihranite poleg tega mnogo kruha, katerega bo letos malo. Ker slive ne rode vsako leto, suhe se pa več let drže, nasušite jih za par let. Ubogajte, ne boste se kesali.

Poročil se je g. Miško Kosec, nadučitelj v Dragatušu z gđ. Milavčevo, učiteljico istotam. Mnogo sreče!

Farovške posojilnice so se ustanovile v Dragatušu in Štarem trgu.

Nesreča v Pribincih. Deček, ki je padel v Pribincih pred 3 tedni z jablane, udril si je, kakor je zdravnik dognal, na levi strani glave črepinjo in radi tega je moral iti v bolnico, da mu privzdignejo udrto kost.

Nesreča na Bojancih. Znani Bojančan Ivo Vrlinič po domače Lukič, 68 let star, pal je pri trganju sliv z višine 3 metrov na kamenito pot — odlomila se mu je suha veja. Poškodoval se je pri tem na glavi in plečih. Upati je, da obče priljubljeni mož okreva.

Iz Poljan. Tukaj se pregleduje proga tako potrebnega vodovoda in cenijo posestva, kod bo vodovod šel. Morda vendar dobimo toliko zaželjene studenčnice in ne bomo prisiljeni piti precejene gnojnice, kar je večkrat že povzročilo pri nas bolezni, posebno vročinsko. Stroški vodovoda bodo veliki in jih bomo, akoravno nam pomaga država in dežela, težko zmogli. Da bi pa dobili vsaj še nekaj podpore za vzdrževanje strojev, bi vendar vse potrpeži. Prosimo torej še za to vzdrževanje podpore od dežele in države. Naj store naši poslanci potrebne korake.

Velika nesreča v Žuničih se je pripetila dne 16. m. m. na brodu za prevoz ljudi in živine čez Kolpo. Okrog 11. ure je stopilo 8 oseb na brod, da bi se prepeljali na hrvaško stran. Ko pride brod do srede Kolpe, se utrga vrv, ki drži brod na vrvi prevoznici in cel brod z ljudmi vred oddrvi z največjo naglico proti slapu, koder je pretela smrt vsem, kar jih je bilo na brodu. Iz strahu pred smrtjo skoči 5 oseb z broda v vodo, toda samo štirje pridejo srečno na suho. 14letni deček se pa začne potapljati

in nikdar več bi ne bil gledal svojih ljudi, če bi ga ne bili pogumni ljudje rešili. Srčnosti na brodu ostalih treh mož se je treba zahvaliti, da se ni brod in mlin pri slapu razbil. Nesreče je kriva uprava broda, ki se premalo briga za brod, ker to je pač le nemarnost, če se pusti rabiti na tako nevarnem mestu vrv tako dolgo, da se pretrga vsled obrabljenosti. Nemarnost, ali pa umazana skopost, kateri je več za košček vrvi, kot za varnost cele vrste življenj.

Požar v Preloki. Dne 20. avgusta je pogorela do tal Jankotu Radoviču iz Preloke hiša št. 30 z gospodarskimi poslopji in z vso krmo vred. Zgorelo je baje tudi 600 K gotovine in vsa obleka. Skupna škoda znaša okoli 3300 K. Radovič ni bil nič zavarovan. Neumljivo je, da je veliko kmetov tako neprevidnih, da se ne dajo zavarovati. Večina je siromašna, vendar bi 5 ali 6 kronic vsak lahko utrpel. Radovič pa je imel 600 K gotovine in bi se bil lahko zavaroval, pa bi dobil zdaj povračilo. Spametujte se vendar enkrat in vsak naj se dá zavarovati za poslopja, živino, krmo in pohištvo. Za par kronic je lahko vsak brez skrbi. Pogorelec je usmiljenja vreden; priporoča se ga za milodare in podporo.

Poškodba. 16 letnega fanta Jakša Jožefa, posestnika iz Vranovič, je udaril s polenom v nedeljo 23. avgusta v prepiru njegov „prijatelj“ mizarski pomočnik Janez Kuntarič iz Vrhovske vasi pri Sv. Križu po levih sencih. Drugi dan je odšel Jakša še na pašo, ni se pa vrnil; v torek so ga našli skoro nezvestnega v lozi ležati. Prinesli so ga na njegov dom, kjer je zdravnik dognal, da ima kost črepinje udrto. Prepeljati so ga morali v bolnico, ako samo ne bo že prepozno. „Prijatelj“ je moral z orožnikom v Metliko po zaslužen plačilo.

Drzno tatvino je izvršil nepoznan tat dne 19. avgusta pri Matetu Dajčmanu na Mavrlenu. Splazil se je v hlev, odpel okoli 250 K vrednega konja in odjahal z njim proti Črnomlju. Skozi mesto Črnomelj je jahal v galop. Toda konjske kosti so mu bile pretrde. Zato je vzel na Kvasici izpred hiše Ane Ilenič siv belc, da je mehkeje sedel. No, pa tudi tega se je do Narajca naveličal, zato je pognal konja pred hlev Mihe Meteža v Narajcu, snel komat z brzdami s stene, obrzdal konja in ga vpregel v Metežev lojterski voz. Nato je djal na voz še nekoliko krme, se vlegel v njo in se odpeljal proti Vinici, potem pa čez most na Hrvatsko. Vkradeni konj je rdečkaste barve in ima na glavi belo liso, na levi zadnji nogi pa nekoliko šepa. Neumorno in vrlo orožništvo je storilcu že na sledu.

V Giršlčih prigodil se je nenavaden dogodek dne 14. vel. srpana. Obesil se je obče priljubljen kmet Peter Štraus, in pomislite zakaj? Prepiral se je namreč s sosedom Tomcem radi kokoši, da ne pusti tujega blaga po svojem posestvu hoditi. Pomislite kolika nespametnost, ako se sosed s sosedom tolikrat brez povoda prepira, ko je vendar tako težko živeti drug brez dru-

gega! Dogodek naj bode vsem nemiroljubnežem pred očmi. Kristas pravi: Ljubite se med seboj. Ni dosti, hoditi v cerkev, doma pa s sosedom živeti v večnem, strupenem sovraštvu. Kaj ni naše življenje še tako prekratko, čemu bi si ga kratili po nepotrebnem?

Iz Krmačine. Ponesrečil se je na Krmačini dne 24. t. m. Jožef Papič, posestnik in tesar iz Metlike; pri zgradbi nekega podstrešja je padel tako nesrečno na glavo, da je malo upanja, da bode okreval.

„Zadruga vseh obrtnikov črnomaljskega sodnega okraja v Črnomlju“ bo imela dne 13. septembra t. l. ob 1. uri popoldne v zadrugi pisarni prvo skušnjo po novem obrtnem redu, in sicer so določeni 11. in 12. september za izgotovitev pomagalskega dela in 13. september ob navedeni uri komisijonelni pregled istega. K tej skušnji se je oglasilo 6 prosilcev, in sicer 3 mizarji, 2 čevljarja in 1 kovač.

Novo društvo. Po neljubi pomoti je v zadnji številki v tem članku izostalo med navedenimi odborniki „Društva za varstvo otrok“ ime g. Kunca, ki opravlja tam posel blagajnika, kar danes drage volje popravljamo.

Deželo neverjetnosti imenuje zadnji „Domoljub“ Belokrajino, zato ker je bil v Metliki obsojen nek fjakar, ne da bi bil klican k sodišču. No, mi preprosti ljudje pri „Belokranjcu“, ki nismo doktorji, povemo tistim ljudem, ki so dvakrat doktorji, kakor Ušeničnik, da je sodišče pravilno postopalo. Kakor lahko izposlujem v civilnih zadevah plačilno povelje zoper dolžnika, tako se izdajejo v kazenskih rečeh kazenski nalogi. Zoper oba naloga je dopusten ugovor, vsled katerega pride potem v obeh slučajih do obravnave in sodbe. Vendar pa podpisemo z obema rokama, da je Belokrajina med mnogimi drugimi deželami res dežela neverjetnosti. Le pomislite sledeče: Če treba novih zvonov kje, morajo župljani toliko časa dajati za zvonove, da se nabere vsa kupna cena. Cerkovnika plačujejo tudi samo

župljani. Če je pa treba umrlemu župljanu zvoniti, dovoli zvonjenje župnik in on zahteva plačo. Kaj ne, čudna dežela to?

Babjeverstvo v Belokrajini. Jožetu Jermanu po domače Kambiču, posestniku in mesarju v Črnomlju — „Slovenec“ in „Domoljub“ (korektorja našega lista) sta napravila v svoji slavnoznani točnosti iz mesarja majorja — je prinesel sin iz Amerike gramofon. V gostilno pride priprosta ženica in poslušaj, kdo da tako poje. Ko vidi, da prihajajo glasovi iz gramofona, si ga pazno, toda plašno ogleda od vseh strani, nazadnje pa pride k Jermanu in pravi: „Za božjo voljo vas prosim, vrzite tole škatljico v ogenj, v njej je sam hudič, on poje iz nje. Trikrat sem šla okoli škatlje, pa nisem nikogar videla, hudič poje v nji.“ Da je v 20. stoletju kaj tacega še mogoče, je neverjetno.

Prva češka

splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi ima svoje glavno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu. Ta družba zavaruje na življenje po najnižjih cenah in po najugodnejših pogojih.

Razne vesti.

Čez pol milijona za narodne namene. Bivši češki poslanec J. U. Dr. Vaclav grof Kounic je daroval svojo palačo v Brnu v ceni čez 600.000 K, da bodo imeli v nji brezplačna stanovanja in hrano češki visokošolci.

Letošnjo razstavo v Pragi, katere se udeležijo tudi slovenski trgovci s posebnim vlakom, je priredila trgovska zbornica v Pragi. V njenem ozemlju je 110 obrtnih in veleobrnih podjetij, ki plačajo okrog 12 milijonov K dohodninskega davka, t. j. polovico tega davka v češkem kraljestvu in skoro $\frac{1}{7}$ cele Avstrije. Tu se nahaja največji mlin, največja sladkornica, največja tiskarna, največja strojarna, največja tovarna za vagone, največji premogokop, največja

mlekarna, največja apretura perja, največje tovarne za voščeno platno, perilo, ovratnike, obutje, rokavice, celuloidno blago, čokolado, prekajeno blago, sodovko itd. na Avstrijskem. Te tovarne so vse v čeških rokah. Kaj pa mi Slovenci?

Za kratek čas.

Težavna uganka. Mož, ki ni hodil nikoli v šolo, žene četo kupljenih ovac domov. Sreča ga deček, idoč v šolo in ga vpraša: „Oče, koliko ovac pa imate?“ Mož mu odgovori: „Fant, če vganeš, pa ti dam vseh 39.“ Urno se odreže dečko: „Ravno 39 jih imate.“ „Zabožjovoljo, kako pa ti to veš?“ vzklikne mož in urno požene ovce naprej.

Dvoumno. „Vaš rajni soprog je postal žrtev poklica!“ je zdravnik tolažil vdovo po rajnem soprogu. „Svojega poklica ali vašega, gospod doktor?“ vprašala je nesrečna žena.

Pri sodniji. Sodnik: „Ali vas ni sram, ukrasti svojemu tovarišu v spanju ves denar? — Zatoženec: „Izvolite oprostiti, gospod sodnik, ali naj bi ga bil prebudil, ko je tako lepo spal? Meni se je smilil!“

Angleži in trgovski oglasi.

»Pri tej priliki je treba omeniti tudi vprašanje, kako naj trgovec oglašja (inserira), da doseže željeni uspeh, a tu moremo opozoriti zlasti na angleškega trgovca.

Na Angleškem je smisel za praktično in koristno oglašanje, kot je splošno znano, najbolj razvit, kar je brez dvoma tudi glavni vzrok, da je ovladala angleška trgovina skoro celi svet. Praktični način kako Angleži oglašajo, popisuje nek angleški list takole:

»Angleški trgovec ponovi oglas vsaj 10 krat ter smatra manjše število objav za brez pomena. On računa takole: 1. oglasa čitatelj sploh ne vidi, 2. oglas vidi, toda ga ne čita, 3. oglas vidi in čita, pri 4. oglasu se vstavi in pogleda po cenah, pri 5. oglasu ti še piše oglaševaljev naslov, pri 6. oglasu se o oglasovi ponudbi že pogovarja z rodovino ali prijateljem pri 7. oglasu se že odloči, da stvar kupi, pri 8. oglasu hiti k trgovcu, pri 9. oglasu že pripoveduje o svojem nakupu, in pri 10. oglasu pa že kupujejo tisti, katerim je o nakupu pripovedoval. Tako pišejo »Lupecké Listy«, katere izdaja znana Vydrova tovarna v Pragi. Slovenski trgovec in obrtnik, posnemaj svojega bogatega angleškega tovariša, pojdi in tudi ti tako stori:

Naroči oglas v »Belokranjcu«.

MALI OGLASI

za tristočno petit-vrsto 15 v,
za plačujoče naročnike lista
10 vin.

Oglas.

Za vsebino oglasov uredništvo ne prevzema nikake odgovornosti.

MALI OGLASI

za tristočno petit-vrsto 15 v,
za plačujoče naročnike lista
10 vin.

Dr. ED. VOLČIČ v Novem mestu (Kranjsko),

Je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigotržcih naslednje pravne knjige:

1. **Civilnopravdni zakoni** (IV. zv. Pravnikove zbirke) z obširnim slovenskim in hrvatskim stvarnim kazalom, obsegajoči XII. in 909 strani. 1906. V platno vez. knjiga K 8.—
2. **Odvetniška tarifa;** določila o rabi hrvatskega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine, s stvarnim kazalom, (20 tabel). 1906. Broširano . . . . . K 1-80
3. **Zakoni o javnih knjigah,** zemljiških itd. (V. zv. Pravnikove zbirke) z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvatskem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani. Mehko vezana knjiga . . . . . K 5-60
popolno v platno vezana . . . . . K 6.—

Ponatisi iz knjige pod točko 3.:

4. **Vzgleđi predlogov, sklepov in vpisov** za zemljiško knjigo; dotična kolkovna in vpisna . . Broš. 1 K
  5. **Kolkovna in vpisna** pri zemljiški knjigi. Tabela na močnem papirju, obsek za na steno . . . . . 60 h.
- Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“:**
- Zvezek I. **Zakon o dovoljevanju poti za silo,** s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —40
Zvezek II. in III. **Predpisi o železniških in rudniških knjigah.** 1908. Cena mehko vezani knjižici . . . K 80.—

Zvezek IV. in V. **Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev.** 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjiga K —80
Zvezek VI.—X. **Predpisi o razdelbi in uredbi ter o zložbi zemljišč.** 1908. Mehko vezano . . . . . K 2.—
Pripravlja se: Zvezek XI. in XII. **Predpisi o poljski okvari.** 1908. Mehko vezano . . . . . K —80
Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s priložnimi poštenu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunajo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin., poštne v gotovini ali poštne znamke.

Rudolf Mikulič
mizar na Vinici mizar
izdeluje vsa mizararska dela po nizki ceni
in priporoča svojo veliko zalogo suhe robe.

Peč se vam nikdar ne podere
če jo kupite v moji zalogi.

FRAN PILETIČ, Gradac.

Izdelovanje in zaloga
peči vseh velikosti in slogov
kméčke in visoke, secesijon itd.

Nagrobne spomenike,
stopnjice, mejaše itd.

izdeluje

JOSIP LOZAR

kamnosek

GRADAC, Bela Krajina.

Išče tudi
enega pomočnika in enega vajenca.

Podpisani se priporočam slavnemu občinstvu za **vsa v mojo stroko spadajoča dela, katera se izvršujejo dobro in trpežno po primerno nizki ceni.**

mizar **JOSIP JUDNIČ** mizar

• • Stranska vas — Semič. • •

Prima bravnšvajgske klobase

kila 1 K 40 v.

in vse najfinejše dunajske vrste klobas in salam

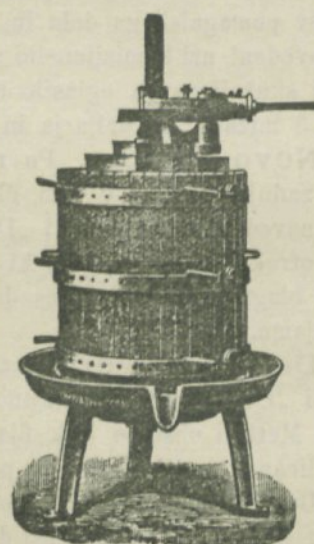
pošilja po pošt-
nem povzetju **Jože Mauersperger** Dunaj XVIII/I
Währingerstr. 77.

Zanesljivo najboljše poljedelske stroje

kakor mlatilnice, čistilnice, sla-
moreznice, sadne in grozdne
mline in stiskalnice, vodnjake in

vodovodne naprave, stavbene potrebščine
kakor traverze, cement, strešno lepenko, eternit škrlilj za
strehe priporoča narodna tvrdka

trgovina z železnino 'Merkur' P. Majdič
Celje, Štajersko.

Kmetijske hranilnice in posojilnice v Beli Krajini.

Hranilne vloge sprejemajo od vsakogar. Posojila dajejo le svojim članom.

Za posojila se plača pri teh posojilnicah kolek po lestvici 1.

Za zneske		Kolek	
čez	do	K	h
K	K	K	h
—	150	—	10
150	300	—	20
300	600	—	40
600	900	—	60
900	1200	—	80
1200	1500	1	—
1500	1800	1	20
1800	2100	1	40
2100	2400	1	60
2400	2700	1	80
2700	3000	2	—
3000	6000	4	—
6000	9000	6	—
9000	12000	8	—
12000	15000	10	—
15000	18000	12	—
18000	21000	14	—
21000	24000	16	—
24000	27000	18	—

Za zneske čez 27.000 K se mora plačati za vsakih nadaljnjih 3000 K po 3 K več, ker je za znesek pod 3000 K plačati kot za celih 3000.

Gradac Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. Posojila na poroštvo po $5\frac{1}{2}\%$.

Člani morejo biti le prebivalci občin **Gradac, Griblje, Podzemelj in Vinji Vrh.**

Uradne ure vsako 1. in 3. nedeljo od 2.—4. ure popoldne.

Preloka Člani morejo biti le prebivalci župnije **Preloke** ter občin **Adlešiče** in **Tribuče.**

Obrestna mera vlog in posojil ter navadne ure se razglase po otvoritvi.

Stari Trg Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. Posojila na poroštvo po $5\frac{1}{2}\%$.

Člani morejo biti le prebivalci občin **Čeplje, Dol, Dolenja Podgora, Radence in Stari Trg.**

Uradne ure vsako 1. in 3. soboto od 9.—12. ure dopoldne.

Vinica Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. Posojila na poroštvo po 6% , na vknjižbo po $5\frac{1}{2}\%$.

Člani morejo biti le prebivalci občine **Vinice** in vasi **Gor. in Dol. Bojanci.**

Uradne ure vsako nedeljo od 9.—10. dop. in četrtek od 1.—2. pop.

Vrh Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. Posojila na poroštvo po $5\frac{1}{2}\%$.

Člani morejo biti le prebivalci občine **Vrh.**

Uradne ure vsako nedeljo od 9.—12. ure dopoldne.